

۲۲۵۲۱۹

دانشگاه افسری امام علی (ع)

معاونت پژوهش

آمادگی دفاعی از منظر قرآن کریم و

سیره اهل بیت (علیهم السلام)

با تأکید بر سرمایه انسانی

علینقی لزگی

سیدرضا درویشی

تهران

۱۴۰۰

سرشناسه	لزگی، علی نقی، ۱۳۵۹-
عنوان و نام پدیدآور	آمادگی دفاعی از منظر قرآن کریم و سیره اهل بیت علیه السلام با تأکید بر سرمایه انسانی/علینقی لزگی، سیدرضا درویشی؛ ویراستار علی حسن زاده سروستانی.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه افسری امام علی (ع)، معاونت پژوهشی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۱۹۴ ص.
شابک	۶۵۰۰۰ ریال: ۲-۲۵-۷۴۷۷-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۸۹-۱۹۴.
موضوع	دفاع ملی -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع	Military readiness-- Religious aspects-- Islam
موضوع	دفاع ملی -- جنبه های قرآنی
موضوع	Military readiness -- Qur'anic teaching
موضوع	دفاع غیرنظامی -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع	Civil defense -- Religious aspects -- Islam
موضوع	جنگ -- جنبه های اخلاقی
موضوع	War-- Moral and ethical aspects
موضوع	جنگ -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع	War -- Religious aspects -- Islam
شناسه افزوده	درویشی، سیدرضا، ۱۳۴۶ -
شناسه افزوده	درویشی، سیدرضا، ۱۳۵۶
شناسه افزوده	دانشگاه افسری امام علی (ع)، معاونت پژوهشی
شناسه افزوده	Imam Ali Military University. Deputy of Research:
رده بندی کنگره	۴BP/۲۲۸ :
رده بندی دیویی	۴۷۹/۲۹۷ :
شماره کتابشناسی ملی	۸۴۶۷۶۹۳ :
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیبا

عنوان کتاب:	آمادگی دفاعی از منظر قرآن کریم و سیره اهل بیت علیه السلام با تأکید بر نیروی انسانی
مؤلف:	علینقی لزگی، سیدرضا درویشی
ویراستار و صفحه آرا:	علی حسن زاده سروستانی
طراح جلد:	امید گودرزی
ناشر:	انتشارات دانشگاه افسری امام علی علیه السلام
شمارگان:	۱۰۰۰ جلد
قیمت:	۶۵۰۰۰ ریال
نوبت چاپ:	اول، ۱۴۰۰
شابک:	۲-۲۵-۷۴۷۷-۶۲۲-۹۷۸
صندوق پستی:	۱۳۱۷۸۹۳۴۷۱
تلفن:	۶۱۰۴۸۲۵۳
پست الکترونیک:	pub.iau.1300@gmail.com

نشانی: تهران، خیابان امام خمینی (ع)، روبه روی مجلس سابق، دانشگاه افسری امام علی علیه السلام، معاونت پژوهش
 کلیه حقوق برای دانشگاه افسری امام علی علیه السلام محفوظ است.

فهرست مطالب

فصل اول: جهاد و دفاع در قرآن و روایات.....	۳
۱-۱ مقدمه.....	۳
۱-۲ معنا و مفهوم «دفاع» در لغت و اصطلاح.....	۴
۱-۳ ابعاد امور دفاعی.....	۶
۱-۴ معناشناسی اندیشه دفاعی.....	۷
۱-۴-۱ ویژگی اندیشه دفاعی.....	۹
۱-۴-۲ کارکردهای اندیشه دفاعی.....	۱۰
۱-۵ آمادگی دفاعی.....	۱۱
۱-۶ امنیت.....	۱۱
۱-۶-۱ اهمیت و ضرورت امنیت در قرآن.....	۱۱
۱-۷ دفاع در قرآن.....	۱۲
۱-۸ معنا و مفهوم جهاد.....	۱۴
۱-۸-۱ جهاد ابتدایی و دفاعی.....	۱۵
۱-۸-۲ جهاد کبیر، جهاد اکبر، جهاد اصغر.....	۱۸
۱-۹ جهاد در روایات.....	۲۱
۱-۱۰ واژه‌های جنگ در قرآن کریم.....	۲۴
۱-۱۱ مراحل تشریع جهاد.....	۲۶
فصل دوم: سرمایه انسانی.....	۳۰
۲-۱ مقدمه.....	۳۰
۲-۲ معنا و مفهوم سرمایه انسانی.....	۳۰
۲-۲-۱ اولین کاربرد مفهوم سرمایه‌ی انسانی.....	۳۲
۲-۲-۲ سرمایه‌گذاری در سرمایه انسانی.....	۳۳
۲-۲-۳ جذب سرمایه انسانی.....	۳۳
۲-۲-۴ سرمایه انسانی عمومی و اختصاصی.....	۳۳
۲-۲-۵ عناصر هشتگانه سرمایه انسانی.....	۳۳
۲-۳ اهمیت اندازه‌گیری سرمایه انسانی.....	۳۴
۲-۴ اندازه‌گیری سرمایه انسانی.....	۳۵
۲-۵ ویژگی‌های انسان توسعه یافته سازمانی.....	۳۸
۲-۵-۱ خلاقیت.....	۳۸
۲-۵-۲ پویایی.....	۳۸
۲-۵-۳ کمال‌جویی.....	۳۹
۲-۶ سرمایه انسانی از منظر مسائل اقتصادی و اجتماعی.....	۴۰

۴۱	۲-۷ شاخص‌های سرمایه انسانی
۴۲	فصل سوم: ایجاد فرهنگ شهادت طلبی
۴۲	۳-۱ مقدمه
۴۲	۳-۲ فرهنگ شهادت طلبی
۴۴	۳-۲-۱ شهادت در راه رضای خدا
۴۴	۳-۲-۲ دفاع تا شهادت
۴۷	۳-۲-۳ ایجاد فرهنگ شهادت طلبی
۵۱	فصل چهارم: جهاد فی سبیل الله
۵۱	۴-۱ جهاد فی سبیل الله
۵۲	۴-۱-۱ جهاد در راه رضای خدا
۶۵	۴-۱-۲ جهاد با مال و جان
۶۹	۴-۱-۳ جهاد برای دین خدا
۷۱	۴-۱-۴ جهاد عامل ایجاد امنیت
۷۳	فصل پنجم: رعایت اخلاق در دفاع
۷۴	۵-۱-۱ رعایت اخلاق
۷۶	۵-۱-۲ رعایت اخلاق در برخورد با مجروحان و فراریان و پیک دشمن
۷۸	۵-۱-۳ رعایت اخلاق در برخورد با زنان و کودکان و پیران
۷۹	۵-۱-۴ برخورد کریمانه با اسیران جنگی
۸۳	فصل ششم: پیش دستی نکردن در جنگ
۸۴	۶-۱-۱ صلح طلبی در جنگ
۸۴	۶-۱-۲ عدم پیشدستی در جنگ
۸۷	فصل هفتم: فرماندهی در جنگ
۸۷	۷-۱-۱ وحدت فرماندهی در دفاع
۸۹	۷-۱-۲ دانش و اقتدار فرمانده
۹۲	۷-۱-۳ شجاعت و جنگندگی
۹۶	فصل هشتم: شناسایی رزمندگان حقیقی
۹۷	۸-۱-۱ جهاد میدان ارزیابی و سنجش رزمندگان
۱۰۰	۸-۱-۲ طرد نیروهای غیر مفید
۱۰۲	فصل نهم: آمادگی کمی و کیفی در دفاع
۱۰۲	۹-۱-۱ مغرور نشدن و عدم ترس از فراوانی دشمن
۱۰۴	۹-۱-۲ آمادگی رزمی از نظر نفرات و تجهیزات
۱۰۶	۹-۱-۳ تکالیف، بر اساس توانایی‌ها
۱۰۸	فصل دهم: معنویت در دفاع
۱۰۹	۱۰-۱-۱ حفظ حرمت شعائر الهی در جنگ
۱۱۰	۱۰-۱-۲ ایمان و یقین به تحقق وعده‌های الهی

۱۰-۱-۳	ثبات قدم در میدان جهاد.....	۱۲۲
۱۰-۱-۴	حفظ ارزش‌های دفاع مقدس.....	۱۲۶
۱۰-۱-۵	همواره به یاد خدا بودن در جبهه‌ها.....	۱۲۷
فصل یازدهم:	جواز عقب نشینی تاکتیکی.....	۱۳۳
۱۱-۱-۱	عدم فرار از جبهه.....	۱۳۴
۱۱-۱-۲	عقب نشینی تاکتیکی.....	۱۳۷
۱۱-۱-۳	زشتی سرباز زدن از جنگ.....	۱۳۷
فصل دوازدهم:	آموزش‌های نظامی به لشکریان.....	۱۴۱
۱۲-۱-۱	آموزش به لشکریان.....	۱۴۲
۱۲-۱-۲	از بین بردن نیروهای پشتیبانی دشمن.....	۱۴۵
فصل سیزدهم:	بصیرت در میدان جهاد.....	۱۴۷
۱۳-۱-۱	بصیرت لازمه جهاد.....	۱۴۸
۱۳-۱-۲	دل کندن از تعلقات دنیوی.....	۱۵۲
۱۳-۱-۳	عدم تأثیر تبلیغات سوء دشمن در دل مجاهدان.....	۱۵۴
فصل چهاردهم:	توجه به معاش مدافعان.....	۱۵۷
۱۴-۱-۱	رسیدگی به معیشت سربازان.....	۱۵۹
۱۴-۱-۲	حمایت و پشتیبانی از خانواده مجاهدان.....	۱۵۹
فصل پانزدهم:	مقوله اصلی تبلیغات در جنگ.....	۱۶۱
۱۵-۱-۱	وظیفه رهبر تشویق به جهاد و مبارزه.....	۱۶۲
۱۵-۱-۲	روحیه دادن به رزمندگان.....	۱۶۶
فصل شانزدهم:	مقوله اصلی وجود تهدید برای امنیت جامعه.....	۱۶۸
۱۶-۱-۱	پاسخ به تهدیدات دشمن در میدان جنگ.....	۱۶۹
۱۶-۱-۲	رفع تهدید از امنیت جامعه.....	۱۷۰
فصل هفدهم:	نتیجه گیری پیشنهادات.....	۱۷۲
۱۷-۱	مقدمه.....	۱۷۲
۱۷-۲	الگوی آمادگی دفاعی با تأکید بر سرمایه انسانی.....	۱۷۲
۱۷-۳	مفاهیم، مقولات فرعی و اصلی.....	۱۷۴
۱۷-۴	منظومه آمادگی دفاعی از منظر قرآن کریم و سیره معصومان (علیهم السلام).....	۱۷۷
۱۷-۵	نتیجه گیری کلی.....	۱۷۸
۱۷-۶	پیشنهادهای.....	۱۷۹
منابع.....		۱۹۰

پیشگفتار مؤلف

کتاب حاضر به منظور تدوین منظومه آمادگی دفاعی از منظر قرآن کریم و سیره معصومان علیهم السلام با تأکید بر سرمایه انسانی انجام شده است و در نهایت الگوی آمادگی دفاعی از منظر قرآن کریم و سیره معصومان علیهم السلام با تأکید بر سرمایه انسانی ارائه شده است. این پژوهش که با راهبرد و روش تحقیق داده بنیاد (گراندد تئوری)^۱ نگارش یافته است، از نظر فایده و هدف از نوع تحقیقات کاربردی، از نظر رویکرد، از نوع کیفی بر پایه پارادایم تفسیری و از نظر ماهیت و نوع مطالعه، از نوع اکتشافی است. جامعه مورد مطالعه این پژوهش کلیه آیات قرآن کریم و روایات اهل بیت علیهم السلام می باشد

برای رسیدن به اهداف تحقیق، کتاب پیش رو، از جهت ساختار در ۱۷ فصل تنظیم و تکوین یافته است.

در مرحله اول (مقدماتی) به مطالعه و تحقیق ادبیات نظری تحقیق در فصل های اول و دوم پرداخته شد.

در مرحله دوم (آماده سازی)، ابتدا همه آیات قرآن کریم، مطالعه و آیات مرتبط با آن انتخاب شد و در ادامه، منابع و مراجع در زمینه تفسیر و سیره معصومان علیهم السلام شناسایی و در راستای آن، تفاسیر المیزان، نور و راهنما که دارای رویکرد فرهنگی- اجتماعی- تربیتی است به همراه کتاب گران سنگ نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، کافی، من لایحضر الفقیه، تهذیب و استبصار و... که از قدیمی ترین آثار مکتوب در سیره معصومان علیهم السلام هستند و نیز برخی از آثار متأخر در این زمینه بحار الانوار، میزان الحکمه و... به عنوان منابع مبنا گزینش گردید.

در مرحله سوم (داده پردازی)، به منظور شناخت مفاهیم آمادگی دفاعی با تأکید بر سرمایه انسانی و تدوین مقوله ها و ابعاد آن، با بهره گیری از راهبر داده بنیاد، تمام آیات قرآن کریم به همراه دیدگاه تفسیری و همچنین محتوای کتب سیره معصومان علیهم السلام (با تأکید بر کتب نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، کافی، من لایحضر الفقیه، تهذیب و استبصار، بحار الانوار و...)، از ابتدا مطالعه و شبکه ای از داده های آمادگی دفاعی با تأکید بر سرمایه انسانی از دیدگاه قرآن کریم و سیره معصومان علیهم السلام به صورت مجزا تدوین گردید.

^۱ Grounded Theory